Ч. 81 — Четвер 10 (22) цьвітня 1897. — Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

З поля війни.

Битва коло вивозу Мелюна.

О скілько доси можна було провідати, перша битва в грецко-турецкій війні коло вивозу Мелюна, в горах на дорозї з Елясони до Ляріси, тягнула ся через три дни. Після грецких вістий зачепили Турки грецкі позициї ще в пятницю вечером і хотїли кілька разів взяти сільце Аналїпсіс положене на горбі, але то їм не удало ся. Відтак заняла перша грецка дивізия турецку позицию коло Незерос аж по Кутру. Відтак через цїлу соботу і недїлю вела ся дальше борба з малими перервами, а лїния огнева тягнула на півтора години ходу далеко, від позициї Аналїпсіс, аж до Кляфтіка і Ґентекія. Турки зразу посунулись були наперед, але Греки відтак відперли їх і заняли їх позициї. Загально кажуть, а то признає навіть сам турецкий головний комендант Едгем-паша, що Греки били ся в сій битві дуже завзято і держали ся знаменито. В недїлю заняли були Греки турецку позицию коло Буґазі але опісля стратили єї знову; в другім місци коло Ґріцовалї старали ся знов Турки заняти страчену позицию і тут розгоріла ся на добре битва коло вивозу Мелюна. Депеша бюра Райтера з дня 18 с. м. надана о 10 год. рано доносить: Від послїдної ночи лютить ся тут страшенна битва о вивіз в Мелюна, в котрій бере участь 20.000 войска. Турки заняли майже цїлий вивіз, але що Греки держать ся на горах, битва доси не рішила ся.

Аґентия Гаваса потверджує, що турецке войско заняло Анамелюну, але Катамелюну не могло взяти, лиш мусїло уступити ся на додорогу до Елясони. Коло вивозу Ревені здемонтували Турки дві грецкі пушки, але Греки взяли за то цїлу турецку батерию. Погибло трох висших грецких офіцирів. Повстанцї заняли коло Менекси три важні позициї, котрі панують над вивозом Мелюна.

Який остаточний результат сеї битви, доси ще не знати на певно. Після турецких вістий заняло турецке войско цїлий вивіз Мелюна і взяло дві грецкі укріплені позициї. Одна турецка бриґада взяла по довшій борбі укріплені позициї Перна і Папа-Лївада (попова левада). По сім стали Греки утїкати а Турки заняли їх становища. Кореспондент бюра Райтера доносить з Елясони, що Турки в недїлю вечером заняли цїлий вивіз Мелюна і взяли два грецкі остроги приступом.

Бомбардоване Превези.

Підчас коли Турки звернули цїлу свою силу на грецкі позициї на всхіднім поли війни і, здаєсь, хотять конче дістати ся до Ляріси, то Греки знов кинулись більше на Епірус на заходї на поле війни межи Артою а Превезею. Становище їх тут о стілько вигіднїйше, що они можуть скорше сподївати ся на якусь поміч від Греків проживаючих в Епірусї. Остаточною цїлию грецкої західної армії єсть, здаєсь, місто Янїна. В сій сторонї, коло Превези, розпочала ся війпа тим, що турецка залога з Превези затопила в недїлю грецкий корабель торговельний „Македовія“, котрий не знаючи, що вже виповіджено війну, хотїв виплинути із амбракійского заливу. Залогу корабля уратовано, але капітан его єсть тяжко ранений. Грецке правительство видало тогди приказ грецкій фльотї в заливі амбракійскім, щоби она бомбардувала Превезу. Адмірал Кріезіс розпочав зараз огонь. Чотири лоди канонїрскі почали тогди бомбардувати насамперед сільце коло Превези Саляґуру. Около полудня два грецкі кораблї военні стали бомбардувати Превезу. Батерия Гамідиє і форт Пантократорас стріляли до кораблїв, але не зробили їм шкоди. Так само безуспішно стріляно і з форту Скафідакі. Около 3 години 25 мінут впала бомба з корабля „Міавліс“ на батерию Гамідиє і розбила єї. Форт Скафідакіс збомбардовано, а відтак з Воніци перевезли грецкі судна войско на турецку сторону. Пізнїйше треба було залишити бомбардацию, бо на мори настала буря.

Здає ся, що й коло Арти вела ся борба, бо розійшла ся чутка, що місто Арту спалено. Бурмістр міста Арти роздав карабіни межи людність міста і околиці.

Становище держав европейских.

Fremdenblatt доказує, що виповіджене війни єсть важним, але не алярмуючим фактом. Всї держави бажають мира і знайдуть досить средств, щоби виступити евентуально против зроширеня війни.

З Парижа доносять, що на радї мінїстрів постановлено не мішати ся до грецко-турецкої війни. Франция веде в порозуміню з державами европейскими ту полїтику, котру ухвалив

6)

Крета і Македонія.

II.

На грецко-турецкій граници. — Македонія і жителї. — Воєнне розміщене войска. — Вольо і Ляріса. — Етнїке Гетайрія. — Перший вступ грецких повстанцїв до Македонії.

(Дальше).

Трохи пізнїйше того самого дня дали глядатаї знати, що на тім місци, де ми мали переходити границю, стоїть велика сила Турків. Отже капітан Мільонас приказав здоймати табор і вертати назад до села Калябака (Стаґус, сільце положене при гостинци, що веде з Трікалї до села Меріци положеного під самою границею). На другий день пустили ся ми на північний захід та ішли вздовж ріки Пенейос та розложили ся табором коло якогось млина, може на два кільометри від села Меріци. Підчас маршу заблукав ся Чіпріянї (проводир італїяньских охотників, о котрім донесли були депеші, що він розпустив своїх охотників, бо тї не могли видержати студени, яка настала була в горах, але сам рішив ся лишити ся при грецких повстанцях — *Ред.*) з своїми Італїянцями наслідком незрозуміня приказу і прийшов до головного віддїлу аж в середу по полудни, як-раз в пору, коли той пустив ся на північ. Ві второк був відпочинок, бо Греки ще з тої пори, коли Турки того дня взяли Константинополь, уважають той день за нещасливий. Італїянцї, що до таких трудних маршів не привикли, були зовсїм помучені і мусїли лишити ся в млинї.

Тимчасом головний віддїл пустив ся на північ через гори в дебру коло Какоплеврі і спочивав тут аж до по полудня в четвер. Звістний македоньский проводир Давелїс перебрав ся за турецкого хлопа і розвідав в ночи, що діє ся поза границею, а відтак по полудни прийшов знову до нас. Заким ще змеркло ся, посунули ся ми дальше в гори і якої пів години ходу від границї розложили ся табором на дико романтичній убочи, порослій густо сосниною, а многі огнї в таборі представляли живописний вид. Коло варти Мільонаса запанував був великий рух. Через цїлу ніч бігали післанцї на всї боки і відбула ся рада военна, котра тревала дві години. О півночи перейшли Давелїс і Бермас з 200 людьми зовсїм тихенько через границю вивозом по правім боцї від пограничної комори званої Пророк Ілия. Нїхто їх тут не спирав і они машерували ще один кільометер дальше та заняли коло Спілїо і Тінас дуже кріпку позицию.

Около 7 години рано в пятницю пустив ся головний віддїл довгою кольонною до границї; попереду їхав на кони головний комендант з повіваючою хоругвою. Доїхавши до границї роздїлили ся повстанцї на дві части, одна під проводом капітана Мільонаса, друга під проводом капітана Капсальопульоса і перейшли через границю в двох місцях, віддалених від себе може на годину ходу. Віддїл капітана Мільонаса незадовго по тім знайшов ся в огни коло турецкої стациї Фінїка, з відки Турки стали остро стріляти і таки довго не переставали. Тогди повстанцї взяли будинок стацийний приступом, при чім погибло двох Турків а девять дістало ся до неволї і їх відведено пізнїйше до Трікалї. Грецкий підофіцир від стрільцїв, командант найблизшого постерунку пограничного зійшов в яр, щоби подивити ся, що там діє ся. Незадовго стрітив він пять турецких вояків, котрі бігли до Фінїки, они стріляли до него, він до них, дістав кулею в руку, але мав ще на стілько щастя, що зранений вернув ще до своєї стациї.

Скоро наші віддїли перейшли через границю, пустились оба до Бальтіно, малого сільця, зложеного може з яких 30 хат, а положеного трохи дальше як на чотири кільометри в долинї, на убочи гори. Підчас того походу стріляли на нас заєдно з боку Турки на цїлій лїнії з пограничних стаций, а з грецких стаций, розуміє ся, стріляно до них. На яких 1200 метрів від села почали стоячі там Турки також стріляти і їх кулї стали таки на добре коло нас свистати. Незадовго довідали ся ми, що в селї стоїть кілька сот Турків і готові ставити завзятий опір. Тимчасом Давелїс взяв приступом кілька турецких постерунків пограничних, а вояки, що там стояли були змушені втїкати чим скорше до Бальтіно. Село се лежить на малій вистаючій зпід гори убочи і повстанцї могли длятого підсунути ся зовсїм близько до турецкої боєвої лїнії і дістали ся аж до хат, стоячих з краю. Звідтам почали они сильно стріляти до Турків, котрі заняли були якийсь великий, двоповерхий будинок, стоячий посеред села. Так протягнув ся бій до-

парлямент, отже і тепер мимо вибуху війни не має наступити ніяка зміна.

З Берлина доносять, що там побоюють ся поступованя Англії, бо як здає ся та держава підпирає Грецию. Post робить навіть Англїю одвічальною за пролив крови в Греції.

З Атин доносять до льондоньскої Times, що найменше дві великі держави европейскі (очевидно Росия і Німеччина) намовили Туреччину до виповідженя Греції війни. В Атинах жалують ся дуже на то, що российскі і німецкі офіцири суть в турецкій армії, котра станула до війни з Грециєю.

Новинки.

Львів дня 21-го цьвітня 1897.

— **Відзначеня.** Є. В. Цїсар надав возьному Намістництва у Львові Михайлови Беднаржеви срібний хрест заслуги.

— **Іменованя.** Ц. Мінїстер рільництва іменував комісаря гірництва Ів. Зараньского старшим комісарем гірництва, а ад'юнкта салин Казим. Костквевича комісарем гірничим.

— **Страстні псальми** відспіває в пятницю в церкві рускої духовної семинариї у Львові мужеский хор питомцїв в такім порядку: 1. Бортняньского „Благообразний Йосиф“ A-moll; 2. Бортняньского „Возведох очи мої“ концерт XXIV. A-moll; 3. Воробкевича „Біже час яко шестий“ C-dur; 4. Бортняньского „Услиши Боже глас мой“ концерт XXX. D-moll; 5. Гайдена „Отче в руці Твої предаю дух мой“ Es-dur; 6. Бортняньского „Живий в помощи Вишняго“ концерт XXI. F-moll. Початок о год. 4-ій пополудни. — В Успеньскій (Волоскій) церкві у Львові будуть відспівані в пятницю мішаним хором вихованцїв бурси ставропигійского інститута страстні псальми в такім порядку: 1. Бортняньского „Благообразний Йосиф“ G-moll; 2. Львова „Приклони Господи“ пятиголосний концерт C-moll; 3. Бортняньского „Живий к' помощи Вишняго“ концерт XXI. F-moll; 4. Гайдена „Амінь глаголю Тебі“ C-moll; 5. Бортняньского „Веліє прискорбна еси душе моя“ концерт XXXIII. D-moll; 6. „Кресту Твоєму покланяєм ся Владико“ E-dur. Початок о год. 6 ій вечером.

— **Морд чи самоубийство?** Перед кількома днями найдено в лїсї на горі Цецині коло Черновець трупа старого вже чоловіка в нужденній одежи. Шия старця була стиснена ременем. Комісия судово-лїкарска орекла, що тїло лежало там вже від довшого часу і веліла перевезти его до трупарні в Чернівцях. На другий день зголосила ся в магістраті передміщанка з Роша Франциска Сучак з донесенєм, що перед кількома тиждними вийшов з дому єї чоловік і доси не вернув. Мав мати при собі гроші. Сучакову заведено до найденого на Цецині трупа, в котрім она розпізнала свого мужа. Суд зарядив слідство, аби пояснити справу.

— **Цікавий чоловічок.** Як американьскі ґазети доносять, увязнено там в місті Джорджтавн якогось Джемса Ґордан за те, що убив в Нью-Йорці свою жінку. При слїдстві показало ся, що той птапок мав щось з 9 жінок, а з кождою як пожив трохи, покидав єї втїкаючи на инше місце. При процесї мають всї его жінки спровадити.

— **Нещастна пригода винаходця.** Перед кількома днями донесли ми о прикрій пригоді, яка лучила ся в Берлинї н. Шпорови, винаходцеви т. зв. „тутатора“, т. е. линвового приладу безпечности для людий занятих працею на дахах і рештованях. Про ту справу пишуть тепер краківскі ґазети ось що: „Шпор, з заводу асистент при краківскій дирекциї зелїзниць, удав ся до Берлина, де найшовши признанє директора сторожи огневої Гірсберґа, почав пописувати ся з своїм винайденєм перед запрошеними гістьми. Він привязав один конець линви до пояса, а другий був прикріплений до вікна другого поверха. При линві находила ся рухома гальма, що здержувала падене на довільній висоті. Потрясаючий був вид, коли молодий чоловік кидав ся відважно з вікна в долину. Перший скок удав ся знаменито, так само другий, третий і четвертий. За кождим разом прилад фунґував бездоганно і Шпор кілька стіп низше затримував ся в воздусї, на линві. Злощасний був пятий скок. Заким приглядаючі ся могли отямити ся, що стало ся, повалив ся Шпор стрімголов на брук подвіря. Линва урвала ся. Нещасливого відвезено до шпиталя, але на щастє житю его не грозить небезпечність, лише що тяжко покалїчив ся.

— **Зловила ся.** У одної львівскої богатої родини служила Анна Н., дївчина зпід Львова. Перед кількома днями дав пан своїй жінці пять банкових нот по 1000 зр., котрі она вложила до комоди в своїй комнатї. Коли по двох чи трех днях спитав пан жінки кілько гроший дав їй, відповіла, що чотири тисячі. Вправдї пан трохи здивував ся, але остаточно сказав, що не пригадує собі добре. Тимчасом служниця Анна Н. полишившись одного разу сама в комнатї панї, отворила комоду і виймила з неї одну тисячку, певна що краде що найбільше пятьдесятку. Очевидно, що по крадежи виповіла зараз наві службу і може було би всьо забуло ся, коли би не сьвята. Именно загадала Анна піти на сьвята до свояків на село, а щоби зробити їм несподїванку, вступила до рїзницкого склепу на Краківскій улици і закупила там мяса за кілька зр. При заплатї дала купцеви тисячку жадаючи видачі решти. Купцеви видало ся то підозріним і він дав знати полициї, зволїкаючи з виплатою. Знетерпеливлена Анна Н. наробила крику і побігла з жалобою на купця до полициї. Там явив ся за нею невдовзї і купець і по переслуханю справа видала ся. Злодїйку замкнено в арешті.

— **З американьскої Руси** подає тамошна „Свобода“ такі вісти: Дня 29 марта Михайло Лось вибрав ся за роботою до Пітсбурга. З невислїджених доси причин знайшов его будник на зелїзници Allegheny Valley R. R. забитого в страшний спосіб. Цїле тїло перетяте було на дві половини, кожда майже часть лежала окремо, а на голові мав богато ран як би від ножа. Виглядало так, як би нещасливий упав жертвою якогось злочину. Покійний був Русином, родом зпід Нового Торгу, числив 26 літ. Не належав до жадного товариства. — Другий знов Русин Ів. Довжицкий з Довжиск повіта сяніцкого помер по трох днях слабости, переживши 20 лїт. А що не належав до жадного товариства і не мав тут жадної родини, місто похоронило его власним коштом. — Між Шамокін а Монт Кармель в лїсї стоїть головний склад пороху. Дня 1 цьвітня о пів до 11 години в ночи експльодувала порохівня з невислїджених доси причин. Гук від тої експльозиї чути було аж в Монт Кармель, містї віддаленім 8 миль анґлійских; в до-

---

сить довго, аж около полудня капітан Мільонас післав двох зловлених Турків до села і казав завізвати там командуючого турецкого капітана, щоби він піддав ся. Турок не хотів, а капітан Мільонас казав тогди затрубити на знак, щоби єго люди перестали стріляти, бо він постановив в ночи висадити будинок динамітом у воздух.

Саме під ту пору настала страшна злива з великим градом, а то причинило ся також до того, що тепер настав дійстно великий спокій. Наші люди змокли були аж до нитки, тепер же на відміну став ще й сніг падати. Мимо того держали ся они добре і відперли три напади Турків один по другім, при чім Турки мали великі страти. Пізнійше показало ся, що робота з динамітом не так легка і мало практична, не можна єго було так підложити під будинок, щоби єго висадити у воздух. Капітан Мільонас не хотів брати ся до приступу на баґнети, бо побоював ся, що стратить богато людий, отже постановив Турків змусити голодом, щоби піддали ся, а я тимчасом вибрав ся досьвіта з відділом, котрий мав вести плінників до Трікалї, щоби вислати отсю вість.

Ми пустились в дорогу і около полудня уйшли вже були спорий кусень, коли нас здогонив післанець і дав знати, що один турецкий баталїон з гірскою батериєю хотів зрана турецку позицию освободити, але єго відперли з великими стратами і повстанцї єго окружили. Коли я відходив, страти повстанцїв були такі: девять убитих і богато ранених — кілько, того ще не знало ся. Чіпріянї з своїми Італїянцями прилучив ся був ще в пору до Мільонаса і брав участь в стичцї, але пізнїйше, коли настала злива і став падати снїг, половина з них розбігла ся. Коли я відходив, були повстанцї в як найлїпшім настрою і одушевленю, готові до битви, мимо того, що були вже дуже помучені.

III.

Арта, Превеза, Трікалї, Янїна, Еляссона. — Етнїке Гетайрія в иншім сьвітлї. Фільгеленьска Гетайрія. — Правительство грецке а гетериї. — Що каже Европа на грецко-турецку війну. — Положенє в Македонії.

З конечности мусимо хоч коротенько приглянути ся тим містам, котрі тепер посередно або безпосередно знаходять ся в боєвій лінії на грецко-турецкій границї. Перед тим ще однакож мусимо зазначити, що — як то показало ся вже з дотеперішного ходу війни — Турки мабуть рішили ся з цїлою силою перенести поле війни на грецку сторону коло Ляріси, Греки знов, занявши по серединї боєвої лінії більше відпорне становище, стараючь ся виклинати ворохобню з одної сторони в Епірусї, з другої в Македонії і длятого боками боєвої лінії виступають більше зачіпно. З особливою силою стараюь ся они коло Арти дістати ся до Епіруса, де Греки в полудневих і західних сторонах живуть досить збитими масами. З первістного розміщеня грецких воєнних сил здавало ся навіть, що коло Арти прийде скорше до війни, як деинде.

Арта по турецки Нарда стоїть на місци стародавного міста Амбракія в стародавнім Епірусї. Місто се невеличке, бо має ледви яких 8000 жителів, лежить на лївім боцї ріки Арти, званої давнїйше Арахтус, і 18 кільометрів від моря, именно же від заливу, котрий звав ся давнїйше амбракійским, а тепер має своє імя від теперішної Арти. Арта єсть містом дуже торговельним, а в єго околици крім збіжа управляють ще й виноград, тютюн та цитрини і помаранчі. Єсть тут також стара розвалена кріпость, виставлена ще в середних віках на місци давної цитаделї. Первістне старе місто було заложене ще на 640 літ перед Хр., а Пірргос, король Епіруса зробив був собі з него столицю і побудував в нїм прекрасні палати, котрі украсив всїлякими творами штуки. Пізнїйше забрали були се місто Римляни та повивозили з него всїлякі дорогоцїнности до Риму, а місто стало упадати, аж наконець таки зовсїм підупало, коли Римлянин Октавіян на памятку, що побив коло Акциум свого противника Антонія і египетску королеву Клеопатру, побудував повисше нинїшної Превезе місто Нікополіс. Ще за римских часів було місто обведене доокола муром на півпята кільометра довгим; розвалини з него ще й нинї тут видко. За візантийских цїсарів була тут важна кріпость. В 1449 р. забрали були се місто Турки і віддали его славному свого часу Алї-пашї з Янїни. Недалеко сего міста єсть село Пета, де Турки в 1822 р. побили були грецку гетерію, що стояла під проводом Маврокордета. Аж до 1881 р. належало се місто до Туреччини а в тім роцї відступила она его Грециї внаслїдок берлиньского договора.

На полудневий захід від Арти над самим морем, при вїздї до заливу Арта, лежить місто Превеза, турецка кріпость, котру тепер, як зачувати, Греки зовсїм збомбардували. Місто се майже так само велике як і Арта, а живуть в нїм переважно Альбанцї і Греки. Оно обведене старими мурами і має досить добрий але трудно приступний порт. Жителї міста займають ся головно торговлею і виробом оливи, котрої доставляють їм просторі оливні сади. Повисше сего міста, як вже сказано, суть руїни стародавного Нікополіс. Напроти Превези, на вузкім клинї, вистаючім далеко в море єсть малий грецкий форт, званий Пунта. Сей клин звав ся за римских часів Акциум.

Трікаля єсть вже більше місто, бо має около 23.000 жителїв. Місто лежить над рікою і при зелїзници, що іде з Вольо аж до Калябака, єсть дуже промислове і торговельне має именно прядїльні бавовни, гарбарні і т. д. Єсть то столиця номархії, має гімназию і кілька красних грецких церков.

Янїна, столиця полудневої Альбанії і головна кватира янїньского корпуса турецкого в теперішній війнї, єсть містом великим, бо має около 30.000 жителїв, з котрих більша половина Греків; прочі суть магометани, по народности Альбанцї і жиди, котрих тут єсть до

мах положених в двомилевім віддаленю повиривало шиби. З людий лиш двох покалічених. Шкоду числять на 20 тисяч долярів.

— Страшного убийства доконав якийсь виродок людскости на 13-літній дівчині Емі Шмідівній, доньці блютенберґского шлюсаря коло Цітав в Саксониї. Убийник повідтинав трупови а може ще за житя дитині ніс, уши, пальці і иньші части тіла. Такого діла міг допустити ся хиба божевільний, бо коли его зловили, найшли у него в кишени одно ухо убитої. Страшний дикун называє ся Антін Бітнер; походить з ческого Йонсдорфу і видко хотів стати людоїдом, бо жандарми найшли одну ногу дівчини порубану на кавалки, спечену а відтак обгрижену. В лісі відшукали ще тліюче огнище, межи двома камінями, на яких стояла бляшана судина, наповнена до половини водою. Коли Бітнера припровадили до трупа дівчини і запитали, чи се та сама, що він її убив, він відповів зовсім холоднокровно: „так, се може бути дуже легко та сама“.

— Сензацийний поєдинок відбув ся оногди в Прешбурзі на Угорщині. З мешканя гр. Івана Драсковича пропали дорогоцінности вартости около 15.000 зр. Підозріне упало на тапіцера Ґебавера, що в тім часі працював в комнаті, де допущено ся крадежи. Коли на переслуханю поліция не відкрила ніяких познак, післав син Ґебавера, заступник офіцира в резерві, гр. Драсковичеви двох сьвідків жадаючи гонорової сатисфакциї. Гр. Драскович, що зовсім не догадував ся войскової ранґи Ґебавера, іменував і собі двох сьвідків, котрі заявили сьвідкам Ґебавера, що готові дати єму „гонорове вияснене“. З огляду на тяжкий степень образи відкинули сьвідки Ґебавера то предложене. Пораз викрила поліция злодія в особі Леопольда Ґебиана, одного зі знаних міжнародних злочинців, з заводу тапіцера. Супротив того приймив гр. Драскович поєдинок на шаблї і — як доносять — вийшов з поєдинку тяжко ранений.

— Новий канал, що має злучити море Балтийске з Чорним, о чім ми в своїм часі писали, буде такий: Канал має йти від Риґи до Херсону, а будова его розпічне ся вже з весною. Его ширина при поверхні буде виносити 64 метрів, а на дні 55 метрів, глубина займе 8 і пів метра, що позволить на перепливане найбільших пароходів торговельних і военних з одного моря до другого. Загальна довгість каналу займе 1800 кільометрів і потягне ся руслами Двини, Березини а відтак Днїпра. Межи Двиною а Березиною буде збудований канал злучний. Велике озеро центральне поміж Припетию а Березиною має бути заховане, а при помочи Припети буде злучене з Німном і Вислою. В головнїйших містах побережних будуть уряджені пристани, а то: в Херсони, Никополю, Александровску, Екатеринославі, Кременчузі, Каневі, Київі, Двиньску і Ризї. Сканалізоване бічних річок злучить головну дорогу з цілим рядом міст, як: Чернигів, Полтава, Житомир і т. и. Сила спадаючої води улекшить уряджене електричного осьвітленя побережа. До переїзду каналом з Риги до Херсону треба буде що найбільше шести днів.

— Міліонерка налоговою пиячкою. Міс Марґарета Медері в Онґарі (в Анґлії) вже до двайцятого року свого житя мусіла 35 разів відповідати перед полїциєю за пиянство і наруше не публичного супокою. В 21-ім році житя завів єї наліг до шпиталю, де пролежала кілька місяців. В 24-тім році познакомила ся з одним католицким сьвященником і він хотів єї навернути та виїхав з нею до Америки. Але там она ще дужше розпила ся і в Новім Йорку мусїла задля того платити богато кар грошевих. Коли повернула до Анґлії взяла ся пити кольоньску воду і заживати морфіюм. Недавно пиячка вернула була з суду, де єї вже 205-тий раз засудили на вязницю на 4 тиждні і почала дати заливати ся спіритусами, доки аж не наступив параліж серця. Богата пиячка мала 27 літ, а свій маєток записала згаданому католицкому сьвященникови.

— Померли: о. Людвик Прашалович, римо-кат. парох і декан в Ліську, в 73-ім році житя, а 49-ім сьвященьства; — о. Лев Рудницкий, парох в Черчи і завідатель ходорівского деканата, скоропостижно дня 18 с. м. в 70-ім році житя, а 47-ім сьвященьства.

Штука, наука і лїтература.

— „**Дзвінка**“ ч. 8 з дня 20 цьвітня містить: Стих Сильв. Яричевского „Великдень“; — оповідане Пятки „Лиходій з несьвідомости“; — продовжене „Учених розмов Никольця з татком“ (про Тараса Шевченка) Ост. Макарушки; — стишок С. Яричевского „Козаки“; — історичне оповідане про „Ришарда Львиное серце і Леопольда V. австрийского“; — „незловимий гріш“; — продовжене повісти Г. Мальота „Без родини“; — оповідане „Що підснїжник розказує про своє пробуджене“; — сьміховинку „Добре заслужений спочинок“ і виказ складаних жертв на „Руслана“ і „Шкільну поміч“ та подяку „Шкільної помочи“.

Господарство, промисл і торговля.

Торг збіжевий.

Львів дня 20-го цьвтня: Пшениця 7·50 до 7·75 зр.; жито 5·25 до 5·40; ячмінь броварний 5·80 до 6·—; ячмінь пашний 4·75 до 5·— овес 5·75 до 6·—; ріпак 11·— до 12·50; горох 5·— до 7·50; вика 4·50 до 5·—; насїне льняне —·— до —·—; сїмя конопельне —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 4·50 до 4·75 гречка —·— до —·—; конюшина червона галицка 25·— до 40·—; шведска 55·— до 65·— біла 30·— до 48·—; тимотка —·— до —·— ганиж —·— до —·—; кукуруза стара 5·— до 5·25; нова 5·— до 5·25; хміль —·— до —·—.

Телеграми.

Константинополь 21 цьвітня. Едгем-паша машерує на Лярісу і має надію взяти се місто нинї або завтра. Турецкі позициї на граници, заняті в пятницю і суботу Греками, відобрано назад. Лиш одна Аналїпсіс знаходить ся ще в руках Греків, але кождої хвилї сподіваютє ся, що она дістане ся знов Туркам. Страти Турків в суботу були дуже великі, вчера і позавчера малі.

Льондон 21 цьвітня. Вюро Райтера доносить з Елясони: Турки взяли вчера послідну грецку позицию межи Мелюна а Тірнавос, а потім стали обстрілювати Тірневосо.

Атини 21 цьвітня. Мінїстер справ внутрішних видав окружник до бурмістрів в краю, взиваючи їх, щоби они узброювали всїх здібних до борби людий і посилали на грецию.

Атини 21 цьвітня. Урядові депеші з Арти доносять, що грецке войско переступивши ріку Арту заняло місцевости Неохаті і Пахікалямо та пустилось на Тсапрасті. Турки по части стріляють на Арту; они старали ся перейти через міст на Арті але їх відперто з великими стратами. Кілька грецких офіцирів згинуло, а кілька єсть поранених.

Константинополь 21 цьвітня. Грецкий посол виїхав, а турецкий посол Асім-бей приїхав тут з Атин. Вчера відплила друга дивізия ескадри під командою адмірала Каляв фом Гофе до Дарданелів.

Берлин 21 цьвітня. Цїсар і цїсарева гостили вчера у себе на снїданку Князя болгарского. По полудни був князь в візитою у Маршаля. Цїсар вчера вечером виїхав до Відня.

Відень 21 цьвітня. Др. Люеґер зложив вчера присягу яко бурмістр міста Відня, а від так був на авдиенциї у Є. Вел. Цїсаря.

Послідні вісти.

В хвили коли віддаємо телеграми до друку, наспіла непотверджена доси чутка з Відня, що Турки страшно побили Греків.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

3000. Місто лежить над озером і мало колись за Алї-го-паші величаві будинки, з котрих нинї ледви лиш слїди. З Демір-куле або т. зв. зелїзного замку, форту на пять поверхів високого і з палати в нїм нинї лиш руїни, а стара крїпость на скалї виставуча в озеро, відділена від міста глубокою фосою, розсипала ся зовсїм. По за нею тягне ся нове місто з великим базаром, новими правительственними будинками і просторими касарнями. На против тої крїпости на озері єсть островець, а на нїм мале сїльце і кілька монастирів, з котрих в одніім погиб Алї-паша, ґубернатор Янїни, званий також Тепеделенлї. Той Алї-паша був сином якогось начальника Альбанців з Тепе-делен в полудневій Альбанії і став славним з того, що прогнав турецкого ґубернатора і сам зробив ся ґубернатором в Дельвіно. В 1787 р. зроблено его ще ґубернатором Трікалї, а в рік опісля взяв він місто Янїну і став ту майже другим султаном. Всїлякими поганими способами умів він удержати в краю порядок і за єго часів місто процвитало. Славним став він з того, що зраджуючи Туреччину ставав то на сторону Росиї і переписував ся з Потемкіним, то знов клонив ся до Франциї і зносив ся з Наполеоном І., то шукав помочи в Анґлії. Аж наконець султанови Махмудови II. удало ся в 1820 р. зробити єму конець; він казав его убити і в згаданім монастирі стято єму голову. Аж від сего часу стала Янїна дійстно турецкою. Янїна має 7 церков і 18 мошей, а Ґреки зробили з неї дуже промислове і торговельне місто.

Е л я с о н а єсть мале місточко в горах Олімп над рікою Ксеріяс і має всего лиш 4000 жителів, християн і магометан.

Здає ся, що вже минули ті часи, коли народи Европи так дуже одушевляли ся подвигами Греків, не так може задля них самих, як задля їх славних предків. Нинї люблять люди дивити ся вже тверезїйше на річи і придивляти ся їм зблизька та судити річ по єї вартости. Тож не дивниця, що тепер всю вину за виступлене Греції до війни приписують не так самому грецкому правительству, як гетеріям, тим тайним товариствам, котрі розпоряджають великими грішми і старають ся всюди бунтувати людий. Ба навіть само правительство признає тихцем, що оно ділало під впливом гетерій, котрі по першій неудачі загрозили, що розвяжуть ся, коли не дістануть войскової помочи. Вість о тім викликала в цілій Греції велике невдоволене, що знов було лиш наслїдком аґітациї гетерій, а король і правительство боячись, шоби той рух не пішов проти династиї, видїлись спонуканими давати войскову поміч, що сталось безпосередною причиною війни. Замітне і то, що навіть і самі Греки, котрі спокійнїйше дивлять ся на все, кажуть, що многим членам гетерий розходить ся не так о патріотизм, як о то, щоби свої кишенї набити грішми. Також і тих гетерий, що складають ся з т. зв. приятелів Греків, до фільгеленьских гетерий нїхто не має великого довіря. То збиранина, з цілого сьвіта, котра доти держить ся, доки має що їсти, а головно пити і дістає грошї. Скоро не буде гроший, то она розлетить ся на чотири вітри.

А що-ж кажуть держави европейскі на грецко-турецку війну? Все одно і то само: що не допустять до нарушеня европейского мира. Одна Росия, котру Греки уважали за свою найбільшу доси покровительку, сказала зовсїм виразно устами редактора „Нового Времини“: „Загально уважають Росию за покровительку Греції. Анї слїду з того. Росия підпирає Грецию лиш на то, щоби ослабити Туреччину. Грециа єсть противником Росиї на Всходї, огнищем інтриґ західно-европейскої дипльоматиї, опозицийним центрум против еманципациї на Балканї. Ворожість Греції против Росиї стає тим більша, що она надїя ся на відбудоване візантийского царства зі столицею в Константинополи“.

А як стоїть дїло в Македониї? Так, що доси бодай не слїдно там одушевленя для Греції. Може бути, що по части причиною тому і скріплені тамошні залоги турецкі. (Д. б.)

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.